

JERZY BAEHR

PRZEKSZTAŁCENIE PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWEGO W JEDNOOSOBOWĄ SPÓŁKĘ SKARBU PAŃSTWA

Przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, a następnie udostępnienie akcji (udziałów) tej spółki osobom trzecim nazywane jest prywatyzacją kapitałową¹. Zgodnie z art. 5 ust. 1 uapp. „Minister Przekształceń Własnościowych może przekształcić przedsiębiorstwo państwowe w spółkę:

1) na wspólny wniosek dyrektora przedsiębiorstwa i rady pracowniczej, złożony po zasięgnięciu opinii ogólnego zebrania pracowników (delegatów) oraz opinii organu założycielskiego,

2) na wniosek organu założycielskiego, złożony za zgodą dyrektora przedsiębiorstwa i rady pracowniczej po zasięgnięciu opinii ogólnego zebrania pracowników (delegatów).

Wniosek powinien zawierać w szczególności: „ocenę ekonomiczno-finansową przekształcanego przedsiębiorstwa, projekt aktu założycielskiego spółki przewidzianego przepisami kodeksu handlowego oraz projektowany zakres preferencji przy nabywaniu od Skarbu Państwa akcji w spółce” (art. 5 ust. 2 uapp.).

Z powyższego wynika, iż w proces przekształcania przedsiębiorstwa zaangażowanych jest wiele organów: zarówno organy przedsiębiorstwa jak i administracji państwowej. Tylko pełny wniosek zawierający wszystkie określone ustawą elementy może stanowić podstawę dla przekształcenia przedsiębiorstwa w spółkę. Należy uznać, iż brak na przykład wymaganej opinii uniemożliwia przekształcenie, z tym że opinia negatywna nie stanowi ku temu formalnej przeszkody². Może ona natomiast, ze względu na argumenty merytoryczne, spowodować odmowę przekształcenia.

Przedstawiona procedura jest zwyczajnym trybem podejmowania de-

¹ K. Kruczałak, *Działalność gospodarcza w formie spółki prawa handlowego i cywilnego*. Gdańsk 1991, s. 124

² W. Góralczyk, *Komentarz do ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych*. Warszawa 1991, s. 27.

cyzji o przekształceniu przedsiębiorstwa — opartym na inicjatywie lub zgodzie przedsiębiorstwa. Istnieje też nadzwyczajny tryb określony w art. 6 uppp., zgodnie z którym Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Przekształceń Własnościowych, może zarządzić przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego w spółkę.

Przekształcenie przedsiębiorstwa w trybie nadzwyczajnym może odbyć się nawet przy sprzeciwie organów przedsiębiorstwa, albowiem ich stanowisko nie jest wiążące. Ponieważ w praktyce zdecydowana większość przekształceń odbywa się w trybie zwykłym, wobec tego punktem wyjścia dla dalszych rozważań będą uregulowania właściwe dla tego właśnie trybu.

Powstaje pytanie o charakter prawny przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa. Zdaniem jednego z komentatorów ustawy, pomimo że, nie określa ona wprost formy prawnej rozstrzygnięcia o przekształceniu, to z kontekstu wynika, „iż może to być jedynie cywilno-prawne oświadczenie woli Skarbu Państwa, wynikające z jego majątkowych uprawnień wobec przedsiębiorstwa państwowego”³. W literaturze przeważa jednak pogląd, iż akt przekształcenia przedsiębiorstwa ma charakter administracyjny. K. Kruczałak uważa, iż decyzja o przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa jest władczym wkroczeniem w sprawy przedsiębiorstwa państwowego przez Ministra Przekształceń Własnościowych⁴. Podobną opinię wyraża A. Szumański twierdząc, iż omawiane przekształcenie „następuje na podstawie decyzji organów sterowania gospodarką”⁵. Wątpliwości w tej mierze nie ma J. Rajski, którego zdaniem „przekształcenie następuje w trybie postępowania administracyjnego regulowanego przepisami ustawy”⁶.

Wyżej wymienieni autorzy, poza przedstawieniem cytowanych opinii zagadnieniem tym bliżej się nie zajmują, brak też szerszego uzasadnienia głoszonych poglądów. Wydaje się, że stwierdzenia, iż przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego jest aktem tylko administracyjnym lub tylko czynnością prawną są uproszczeniem. Sam proces przekształcenia (abstrahując od konieczności spełnienia szeregu czynności etapu przygotowawczego) jest złożony, a podejmowane czynności niejednorodne. Proces ten może być także rozłożony w czasie. Aktem inicjującym cały proces jest decyzja Ministra Przekształceń Własnościowych o przekształce-

³ W. Góralczyk, Komentarz do ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Warszawa 1991, s. 26.

⁴ K. Kruczałak, op. cit., s. 128.

⁵ A. Szumański, ... (w:) *Prawo spółek*, (red.) S. Włodyki. Kraków 1991, cz. I, s. 188.

⁶ J. Rajski, *Założenia ustawy o przedsiębiorstwach państwowych*, Państwo i Prawo 1990, z. 12, s. 7.

niu przedsiębiorstwa państwowego' w spółkę. Momentem końcowym procesu przekształcenia jest wpisanie spółki do rejestru handlowego, z którą to chwilą z urzędu następuje wykreślenie przedsiębiorstwa państwowego z rejestru (art. 12 ust. 2 uppp.). Wpis do rejestru handlowego ma charakter konstytutywny⁷.

Należy podzielić pogląd, iż decyzja Ministra Przekształceń Własnościowych ma charakter administracyjnoprawny albowiem rzeczywiście jest władczym wkroczeniem w sprawę przedsiębiorstwa. Dodatkowym argumentem jest niekwestionowane w literaturze stanowisko, iż odmowa przekształcenia ma charakter aktu administracyjnego⁸. Odmowa winna być wydana w terminie trzech miesięcy, a także spełnia inne warunki określone w art. 5 ust. 4 uppp. Od decyzji odmownej służy sprzeciw w trybie określonym w art. 6 upp. W ramach wykładni systemowej należy podkreślić, iż prywatyzacja likwidacyjna w swym akcie inicjującym całą procedurę ma charakter administracyjnoprawny.

Decyzja Ministra Przekształceń Własnościowych o przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę, jakkolwiek jest elementem koniecznym, to jednak niewystarczającym dla przekształcenia.

Omawiany akt administracyjny jest zdarzeniem prawnym będącym jednym ze składników stanu faktycznego, z którym ustawa wiąże określone skutki cywilnoprawne⁹. Koncepcja aktu administracyjnego jako źródła stosunków cywilnoprawnych nie jest nowa; przede wszystkim była jednak omawiana na płaszczyźnie stosunków obligacyjnych¹⁰. W doktrynie zauważa się, że połączenie oceny aktu administracyjnego jako zdarzenia zarazem administracyjnego i cywilnoprawnego jest zadaniem złożonym¹¹.

Decyzja o przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę prowadzi do przekształcenia własnościowego w ramach tego samego typu ogólnonarodowej własności państwowej. W procesie przekształcenia realizowanych jest szereg uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa. Warunki i forma podejmowanych czynności określone są zarówno w kodeksie handlowym jak i ustawie prywatyzacyjnej. Należy do nich między

⁷ Por. J. Ignatowicz, J. Wasilkowski, (w): *System prawa cywilnego. Prawo własności i inne prawa rzeczowe*. Ossolineum 1977, s. 902.

⁸ W. Góralczyk, op. cit., s. 29.

⁹ A. Kunicki, *Charakter prawny decyzji administracyjnej jako przesłanka aktu cywilnoprawnego ze szczególnym uwzględnieniem patentu*, (w:) *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z zakresu prawa cywilnego i praw na dobrach niematerialnych*. Kraków 1973, z. 1, s. 72.

¹⁰ Zob. np.: S. Grzybowski, *Akt administracyjny jako źródło stosunków obligacyjnych*, *Państwo i Prawo* 1966, z. 9, s. 236 i nst.

¹¹ S. Grzybowski, (w:) *System prawa cywilnego Część ogólna*. Ossolineum 1985, *. 201.

innymi ustalenie statutu spółki powstałej w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego. Z mocy ustawy prywatyzacyjnej statut ten za Skarb Państwa ustala Minister Przekształceń Własnościowych (art. 10). W tym wypadku występuje on nie jako organ administracji państwowej na płaszczyźnie stosunków administracyjnoprawnych, ale jako reprezentant Skarbu Państwa w zakresie stosunków cywilnoprawnych. Konsekwentnie, podobnie jak akt przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę winien spełniać wszelkie wymogi określone dla decyzji administracyjnej, tak zarówno umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jak i statut spółki akcyjnej winny pod rygorem nieważności przyjąć formę właściwą dla prawa cywilnego, a w tym przypadku formę aktu notarialnego.

W praktyce prywatyzacji kapitałowej pierwszych przedsiębiorstw państwowych zarówno decyzja o przekształceniu jak i statut obejmowane były jednym aktem notarialnym. Zgadzać się z T. Zielińskim, który uważa, że jeżeli akt administracyjny ma oddziaływać na sferę pozostającą poza zasięgiem prawa administracyjnego, to winien zarazem spełniać rolę czynności podlegającej reżimowi prawnemu obowiązującemu w tej sferze¹²; należy jednocześnie stwierdzić, że sama decyzja o przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę, jako jeden z elementów całego procesu przekształcenia, nie musi przybierać formy aktu notarialnego.

Uprawnieniem, a zarazem obowiązkiem Ministra Przekształceń Własnościowych związanym z reprezentowaniem majątkowych interesów Skarbu Państwa jest też wybór władz spółki, co stanowi jedną z przesłanek dla jej zarejestrowania. Dotyczy to zarówno spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (art. 160 pkt. 3 i 166 pkt. 4 k.h.), jak i spółki akcyjnej (art. 331 § 1 pkt 4 i art. 330 pkt 5 k.h.). Znajduje tu zastosowanie art. 17 ust. 1 uppp., z którego wynika, iż pracownicy wybierają jedną trzecią składu rady nadzorczej.

Jak już wspomniano w procesie przekształcania przedsiębiorstwa od momentu wydania stosownej decyzji do rejestracji spółki uczestniczy wiele podmiotów wykonujących szereg czynności na podstawie różnych aktów prawnych. Wśród podmiotów tych można wymienić także zarząd spółki, który niezwłocznie po ustaleniu statutu winien złożyć wnioszek o wpisanie spółki do rejestru handlowego (art. 12 ust. 1 uppp.), oraz sąd dokonujący rejestracji. Jak wynika z poprzednich rozważań najpoważniejszy udział w całej procedurze ma występujący w różnych rolach Minister Przekształceń Własnościowych. Podejmując decyzję o przekształ-

¹² T. Zieliński, *Nieważność czynności prawnych w świetle prawa pracy i prawa administracyjnego*, Państwo i Prawo 1968, z. 1, s. 17.

ceniu przedsiębiorstwa w spółkę wykorzystuje swoje uprawnienia władcze, z kolei ustanawiając statut spółki czy wybierając jej władze wykonuje majątkowe uprawnienia Skarbu Państwa.

Powyższa analiza procesu przekształcenia prowadzi do wniosku, że należałoby zaniechać jednoznacznych kwalifikacji prawnych przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę i uznać, że jest to złożony proces, na który składają się działania różnych podmiotów, zarówno o charakterze administracyjnoprawnym, cywilnoprawnym, jak i orzeczeń sądowych. Wszystkie wymienione akty są zdarzeniami cywilnoprawnymi i jako takie wywołują konsekwencje prawne w sferze stosunków cywilnoprawnych.

W dalszych rozważaniach pragnę zastanowić się nad konsekwencjami ewentualnego unieważnienia decyzji administracyjnej na płaszczyźnie stosunków cywilnoprawnych. W literaturze podkreśla się, iż jest to zagadnienie „wyjątkowo skomplikowane i kontrowersyjne”¹³. Trudności zwiększa fakt, iż nie zawsze jasny jest charakter działań Ministra Przekształceń Własnościowych. Uwaga ta dotyczy nie tylko czynności podejmowanych na podstawie ustawy prywatyzacyjnej, ale także określonych w ustawie z dnia 13 lipca 1990 r. o utworzeniu urzędu Ministra Przekształceń Własnościowych¹⁴, oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 listopada 1990 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Przekształceń Własnościowych¹⁵. Można by tu na przykład polemizować z L. Barem, który przejęcie przez Ministra Przekształceń Własnościowych za Skarb Państwa i za zgodą Ministra Finansów nieodpłatnie długów spółki (art. 22 ust. 1 ostatnio powołanej ustawy) kwalifikuje jako jedno z działań władczych w procesie prywatyzacji¹⁶.

Decyzja administracyjna staje się wykonalna zgodnie z ogólnymi przepisami o wykonalności decyzji administracyjnych, zgodnie też z prawem postępowania administracyjnego może zostać unieważniona. Przy przekształcaniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę decyzja taka może być podjęta tylko na wniosek, który winien spełniać szereg określonych ustawą wymogów, zarówno co do właściwości składających go podmiotów, jak i treści. Wadliwość wniosku, ujawniona już po podjęciu decyzji, np. brak formalnie podjętej uchwały rady pracowniczej, mogłaby stanowić podstawę dla unieważnienia decyzji. Powstaje pytanie czy w takiej sytuacji uchylenie decyzji pociąga za sobą nieważność powstałych na jej podstawie skutków cywilnych.

¹³ A. Kunicki, op. cit., s. 79.

¹⁴ Dz. U. Nr 5)1, poz. 299.

¹⁵ Dz. U. Nr 82, poz. 476.

¹⁶ L. Bar, *Władze i samorządne działania w procesie prywatyzacji przedsiębiorstw*, Państwo i Prawo 1990, nr 10, s. 23.

Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 25 kwietnia 1964 r.¹⁷ stwierdził, że uchylenie ostatecznej decyzji administracyjnej „nie powoduje samo przez się nieważności umowy; jednakże okoliczności, z powodu których uchylenie nastąpiło mogą mieć znaczenie dla oceny w świetle prawa cywilnego ważności umowy sprzedaży lub dopuszczalności uchylenia się od skutków prawnych zawartego w niej oświadczenia woli”. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy uznał, iż chociaż decyzja jest konieczną przesłanką do zawarcia umowy, to z chwilą jej zawarcia kończy się funkcja decyzji, w związku z czym koncepcja niesamodzielności umowy jest w takiej sytuacji nie do przyjęcia.

Wydaje się, iż przedstawione stanowisko Sądu Najwyższego odnoszące się do wpływu nieważnej decyzji administracyjnej na jej skutki w sferze prawa zobowiązań można uznać za aktualne także w zakresie praw bezwzględnych, w tym również w odniesieniu do przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę. S. Grzybowski podkreśla, iż liczne (trudności z oceną skutków aktów administracyjnych mogą być rozwiązane tylko wtedy, gdy oddziela się od siebie ocenę skutków administracyjnoprawnych, jak i skutków cywilnoprawnych¹⁸. Trzeba jednak uznać, że przyjęcie pewnych ocen w sferze prawa administracyjnego może mieć wpływ na płaszczyźnie prawa cywilnego.

Wiele wątpliwości budzi pogląd, iż przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego w spółkę polega na pełnej transformacji w wyniku której nie powstaje nowy podmiot „a zmienia się jedynie kształt prawny podmiotu istniejącego”¹⁹. Jak słusznie zauważa K. Kruczałak, spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego jako osoba prawna typu korporacyjnego zasadniczo różni się od przedsiębiorstwa państwowego, które jest osobą typu fundacyjnego²⁰.

Ważne dla niniejszych rozważań wnioski z porównania sformułowań użytych w ustawie prywatyzacyjnej i w dziale XIII kodeksu handlowego zatytułowanym „Przekształcenia spółki akcyjnej i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością” przedstawia A. Szlęzak. Zdaniem tego autora formuły: „spółka wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorstwa; na spółkę przechodzą (. . .) uprawnienia i obowiązki przedsiębiorstwa wynikające z decyzji administracyjnych” (art. 8 ust. 1 uppp.) byłyby zbędne, gdyby „przekształcenie polegało jedynie na zmianie kształtu prawnego podmiotu już istniejącego”²¹.

¹⁷ Śygn. akt III C012/64 (OSPika 1965, poz. 1).

¹⁸ S. Grzybowski, (w:) *System prawa cywilnego. Część ogólna*, op. cit., s. 201.

¹⁹ W. Góralczyk, op. cit., s. 32.

²⁰ K. Kruczałak, op. cit., s. 105.

²¹ A. Szlęzak, *Ustawa prywatyzacyjna z dnia 13 VII 1990. Kodeks handlowy i kodeks cywilny — dwa wybrane problemy interpretacyjne*. Referat wygłoszony na konferencji naukowej pt. „Własność” 6/7 grudnia 1991 r. w Krakowie, s. 5.

Argumenty K. Kruczalaka i A. Szlęzaka są w pełni przekonujące i należy podzielić ich zdanie, iż przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego na zasadach określonych w ustawie prywatyzacyjnej prowadzi do powstania nowej osoby prawnej. Dochodzi tu do sukcesji uniwersalnej, w wyniku której spółka nabywa pełnię praw i obowiązków przekształconego przedsiębiorstwa. Z mocy prawa także pracownicy przekształconego przedsiębiorstwa stają się pracownikami spółki (art. 9 uppp.).

W dotychczasowych rozważaniach powoływane były zarówno przepisy kodeksu handlowego, jak i ustawy prywatyzacyjnej — istotne jest wyraźne określenie zakresu zastosowania tych ustaw w procesie przekształcania przedsiębiorstwa państwowego w spółkę, a w związku z tym także w odniesieniu do powstania samej spółki. Podstawowe znaczenie ma tu art. 7 uppp., zgodnie z którym „do spółki powstałej w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego stosuje się przepisy kodeksu handlowego, chyba że ustawa stanowi inaczej”. Według interpretacji dokonanej przez W. Góralczyka przepisy kodeksu handlowego w świetle powołanego przepisu dotyczą tylko spółki już powstałej. Nie znajdują natomiast zastosowania do „powstawania” spółki, gdyż zagadnienie to zostało uregulowane w rozdziale 2 ustawy prywatyzacyjnej²².

Z poglądem tym polemizuje A. Szlęzak, który nie znajduje przesłanek aby dopatrywać się w sformułowaniu tego przepisu „podstawy do inferowania normy o generalnym wyłączeniu stosowania przepisów k.h. do procesu powstawania spółki”²³.

Bardziej przekonujące wydają się być argumenty drugiego z cytowanych autorów, tym bardziej, iż regulacja ustawy prywatyzacyjnej w zakresie powstawania spółki nie jest wyczerpująca. Należy wobec tego przyjąć, że przepisy kodeksu handlowego znajdują zastosowanie przy tworzeniu spółki, chyba że wyraźne postanowienia ustawy prywatyzacyjnej stanowią inaczej. Do tych ostatnich z pewnością należy art. 11 ustawy prywatyzacyjnej, zgodnie z którym „bilans zamknięcia przedsiębiorstwa państwowego staje się bilansem otwarcia spółki, przy czym suma funduszu założycielskiego i funduszu przedsiębiorstwa staje się kapitałem własnym spółki. Statut spółki określa część kapitału własnego tworzącego kapitał akcyjny oraz część kapitału własnego tworzącego kapitał zapasowy”. Istotne znaczenie ma też powołany wcześniej, a modyfikujący zasady określone w kodeksie handlowym przepis art. 17 uppp., z którego wynika, że pracownicy powstałej w wyniku przekształcenia spółki wybierają jedną trzecią składu rady nadzorczej. Postanowienia statutu w tej mierze nie mogą być uchylone lub zmienione w okresie, gdy ponad połowa akcji pozostaje w posiadaniu Skarbu Państwa, chy-

²² W. Góralczyk, op. cit., s. 31.

²³ Por.: A. Szlęzak, op. cit., s. 4.

ba że zgodę na to wyraziłaby większość członków rady nadzorczej wybranych przez pracowników.

Jednym z bardziej kontrowersyjnych zagadnień jest pytanie czy przy przekształcaniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę znajdują zastosowanie art. 312 i 313 k.h. W celu ochrony akcjonariuszy, wierzycieli spółki, jak i samej spółki przed zawyżoną wyceną wnoszonych do spółki wkładów niepieniężnych przepisy te wprowadzają system badania wartości tych wkładów przez niezależnych ekspertów, wyznaczanych przez sąd. Praktyka pierwszych przekształceń w ramach prywatyzacji kapitałowej wskazuje, iż powołane przepisy nie są stosowane. Tymczasem ustawa prywatyzacyjna stosowania tych przepisów nie wyłącza, a trudno uznać, by Minister Przekształceń Własnościowych dokonujący z mocy ustawy czynności związanych z prywatyzacją (art. 6 ust. 3 uppp.) miał prawo mocą samej decyzji wyłączyć stosowanie powołanych przepisów, bowiem nie ma w tym zakresie żadnego umocowania. Dlatego należy *de lege lata* uznać, że procedura określona powołanymi przepisami winna być przestrzegana²⁴. A. Szlęzak zwraca uwagę, że Skarb Państwa jest z przyczyn oczywistych zainteresowany wpływami z prywatyzacji a wyceny przedsiębiorstwa dokonują nierzadko eksperci powołani przez tenże Skarb Państwa, co może prowadzić do zarzutu, że w procesie prywatyzacji brak mechanizmu chroniącego interesy przyszłych akcjonariuszy²⁵. Należy przyznać, że stosowanie art. 312 i 313 k.h. z powodu braku odpowiedniej liczby rewidentów byłoby w praktyce utrudnione, podwyższałoby też koszty prywatyzacji. Aby jednak praktykę nie poddawania kontroli wartości wnoszonych aportów można było uznać za zgodną z prawem, niezbędna byłaby w tym zakresie wyraźna ingerencja Ustawodawcy.

W praktyce mogą nieraz występować przesłanki natury ekonomicznej, aby jedno przedsiębiorstwo przekształcić w kilka spółek — należy na koniec postawić pytanie czy zabieg taki na gruncie ustawy prywatyzacyjnej jest dopuszczalny. Poważną barierą natury finansowo-księgowej stawia art. 11 uppp., z którego wynika, iż bilans zamknięcia przedsiębiorstwa państwowego staje się bilansem otwarcia spółki. Pozytywnie na powyższe pytanie odpowiada S. Włodyka, wszakże tylko w odniesieniu do samodzielnie bilansujących się zakładów przedsiębiorstwa państwowego²⁶. Wydaje się iż racje ekonomiczne mogą być jednak uwzględnione w każdym przypadku; wymaga to jednak podziału przedsiębiorstwa przed prywatyzacją na zasadach określonych w ustawie o przedsiębiorstwach państwowych.

²⁴ K. Kruczalak, op. cit., s. 127.

²⁵ A. Szlęzak, op. cit., s. 189.

²⁶ S. Włodyka, (w:) *Prawo Spółek*, op. cit., s. 189.

TRANSFORMATION OF A STATE ENTERPRISE INTO A SINGLE-
-SHAREHOLDER COMPANY OF THE STATE TREASURY

Summary

In the article, the author investigates the question of legal character of the transformation of a state enterprise into a single-shareholder company of the State Treasury. The author criticizes the leading views in this respect, according to which such transformation is either a civil law transaction or an administrative decision. The transformation is a complex process, in the course of which the Minister of Ownership Changes acts both in the domain of administrative and civil law.

In the author's opinion the transformation of a state enterprise into a single-shareholder company of the State Treasury does not consist merely in a change of the legal shape of the existing legal entity, but leads to the creation of a new legal entity. Such a new entity assumes the totality of rights and duties of a former state enterprise by means of universal succession.